

Beregemen

Nauwkeurig met handmatige beregening

Automatische beregening is een prachtige tijdsbesparing en de beste manier om snel en efficiënt een hoeveelheid water op de grasmat te krijgen. Is handmatige beregening daarom een verouderd verschijnsel? Nee, natuurlijk niet.

TEKST: STEVE ISAAC – FOTO'S: MARCO BLOM, SJAAK PELKMANS

Beregening kan het best plaatsvinden gedurende de nacht, wanneer de verdampingsverliezen minimaal zijn en de wind meestal is afgezwakt. Handmatig beregenen is in deze tijd van

geautomatiseerde beregeningssystemen met selectieve aansturing van elke willekeurige pop-up achter nog niet achterhaald. Zolang de producenten van beregeningsinstallaties nog geen midde-

len hebben ontwikkeld om een gelijkmatige verdeling en penetratie van het water op geaccidenteerde en onregelmatig gevormde greens te verkrijgen en de storende invloeden van wind op

Beregemen

Is het handmatig beregenen in deze tijd van geautomatiseerde beregeningssystemen met selectieve aansturing van elke willekeurige pop-up totaal achterhaald? Natuurlijk niet. De beregeningsinstallaties hebben geen gelijkmatige verdeling en penetratie van het water op onregelmatig gevormde greens. Ook wind heeft veel invloed op de verdeling.

de verdeling nog steeds niet zijn ondergaan, zal handmatig beregenen op golfbanen deel blijven uitmaken van het geïntegreerde beregeningsplan. In feite is de behoefte aanvullend handmatig te beregenen groter geworden sinds het verminderde gebruik van verplaatsbare sproeiers. Daarbij had de greenkeeper door het fysiek moeten verplaatsen van slangen en sproeiers tenminste een nauw contact met de grasmat. De afstand tussen handeling en effect die het gevolg is van de automatisering kan resulteren in plaatselijke uitdroging of, in het ergste geval, het *dry patch syndroom*, wat vaak moeilijk te herstellen is zonder de hulp van de herfstregens.

Overberegening

Eén van de reacties op het onderberegenen van gedeeltes van greens die buiten het bereik van de pop-ups vallen is vaak het vergroten van de totale watergift. Dit kan desastreuze gevolgen hebben doordat de hoge plekken, naast het water dat normaal hier al vanaf vloeit, ook nog de overgift laten afstromen naar de lagere gedeeltes en zodoende het verschil tussen de meer of minder 'ontvankelijke' plekken wordt versterkt. De lagere waterverzadigde plekken worden na een aanvankelijke weelderige grasgroei zacht en dry patch en vorming van vilt nemen toe. Er zijn veel greens met droge struisgras gedomineerde randen en overberegende middengedeeltes waar straatgras de overhand kan krijgen. Het antwoord hierop is niet méér water, maar een betere verdeling ervan en een betere opname van de minimale hoeveelheid die is benodigd om de grasmat in leven te houden. Onderschat de gevaren van

overberegening niet en, als belangrijkste, wees bereid de watergift middels de automatische beregening terug te brengen en handmatige beregening te intensiveren wanneer u de greens een werkelijk gelijkmatig oppervlak wilt geven, zowel in termen van uiterlijk als van bespeelbaarheid.

Pompbezetting

Voor een efficiënt en effectief watertransport door slangen is een goede waterdruk essentieel. Het heeft niet veel zin met een druppelende waterslang lange tijd op een droog gedeelte van de green te staan. Een hoeveelheid van 11 liter/m² kan nodig zijn per watergift en dit moet binnen een aanvaardbare tijd gebeuren wilt u tenminste alle potentieel droge plekken op een green in redelijke tijd kunnen behandelen. Alle greens en tees dienen te beschikken over een hydrant voor een snelle koppeling van de slang op de watertoevoerleiding. Er gaat veel tijd nutteloos verloren door slangen over grote afstanden te moeten uitrollen.

Tijdstip

Handmatig beregenen kan het best geschieden in de ochtenduren of, bij voorkeur, tijdens de avond. Dit laatste verzekert een betere doordringing en een minimaal verdampingsverlies door het ondergaan van de zon. Tevens wordt het spel zo minder gestoord omdat de baan minder druk wordt bespeeld en de greenkeeper niet telkens zijn werk moet onderbreken om spelers door te laten. Het is tevens van belang het tijdstip van beregenen af te stemmen op het maaischema, nat gras geeft geen goed maai-

beeld. Dit alles gaat prima op voor de zomer wanneer de temperatuur van lucht en bodem relatief hoog en redelijk consistent zijn. Heel anders is het vroeger in het jaar wanneer de nachttemperatuur drastisch kan dalen. Dan is het beter midden op de dag te beregenen. Vanzelfsprekend moet je de weersvoorspelling in de gaten te houden en het beregenen na te laten wanneer er ook maar enige kans is op vorst.

Op maat

Elke green heeft unieke kenmerken en dient dan ook als zodanig te worden behandeld, zeker wanneer het gaat om het toedienen van water en het vaststellen van een efficiënt verdelingspatroon. Er is een groot verschil in termen van ligging, contour en bodemsamenstelling. De waterbehoefte voor een gezonde grasmat verschilt overeenkomstig. Een beschaduwde green heeft bijvoorbeeld veel minder water nodig dan een green zonder omringende beplanting, op een hoge locatie en in de volle zon en het beregenen van golvende greens vraagt meer tijd dan dat van vlakke greens. Het klinkt misschien logisch dat 'zelfdrainende' zandige greens een grotere watergift nodig hebben dan natte op klei gebaseerde greens, maar dit is geen vanzelfsprekendheid. Een dichte en diepwortelende zode op drogere en vaste greens kan in bepaalde gevallen met minder water toe dan de zode op veenachtige greens die in een natte winter in een zachte massa kunnen veranderen.

Steve Isaac is Regionaal Agronoom voor Schotland. Dit artikel is met toestemming van STRI, het Sports Turf Research Institute, Bingley, West Yorkshire, UK, overgenomen.